

บทที่ 8

ศักยภาพทางการเงิน

ในการศึกษาศักยภาพทางการเงิน เป็นการศึกษาเรื่องการบริหารการเงิน แหล่งที่มาของเงินทุนและการจัดสรรเงินทุน โดยผู้ศึกษาได้นำเสนอเป็นขั้นตอนดังนี้

- 8.1 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 1
- 8.2 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 2
- 8.3 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 3
- 8.4 ปัญหาทางการเงินของวิสาหกิจท้องถิ่น
- 8.5 ศักยภาพทางการเงินของวิสาหกิจท้องถิ่น

8.1 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 1

วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 1 นางวลีจะเป็นผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจทางการเงินด้วยตนเองจะไม่มีการวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบ ไม่มีการจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายและไม่ได้จัดทำระบบบัญชีที่เป็นระเบียบแบบแผนจะมีเพียงแต่การเก็บใบเสร็จรับเงินไว้เป็นหลักฐาน

แหล่งเงินทุนของร้านมาจากเงินทุนส่วนตัวทั้งหมด ไม่ได้กู้จากสถาบันการเงินใด ๆ วิธีการชำระค่าวัตถุดิบของร้านจะชำระทันทีด้วยเงินสด วิธีการชำระเงินของลูกค้าใช้การชำระเงินสดเช่นกัน แต่ถ้าลูกค้าไม่ได้เดินทางมารับสินค้าด้วยตนเอง จะใช้วิธีการชำระสินค้าโดยการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคาร หากทางร้านทำการตรวจสอบแล้วพบว่า ชำระค่าสินค้าเรียบร้อยแล้ว จึงจะขนส่งสินค้าไปยังลูกค้าได้ แต่ทางร้านจะมีหนี้สินที่ไม่สามารถติดตามได้ เนื่องจากก่อนที่จะมีวิธีการชำระเงินของลูกค้าโดยการโอนเงิน แล้วทำการตรวจสอบเงินนั้น ทางร้านมีการให้เครดิตกับลูกค้าด้วยการส่งสินค้าไปก่อนการชำระเงิน ให้ความไว้วางใจกัน เชื่อใจลูกค้า แต่ลูกค้าบางรายก็ไม่กลับมาชำระเงิน ทำให้เกิดหนี้สินที่ไม่สามารถติดตามได้ ประมาณ 10,000 – 20,000 บาท การแก้ปัญหาของทางร้านคือ แจ้งความ มีการเจรจากับลูกหนี้ หากไม่สามารถคืนสินค้าได้ ก็จะนำการยึดทรัพย์สินในราคาเท่ากับค่าสินค้า

ผลการดำเนินงานในปี พ. ศ. 2547 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 1 มีรายได้ทั้งหมด 2,852,000 บาท มีต้นทุนสินค้าขาย 1,953,480 บาท กำไรขั้นต้น 898,520 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 91,798

บาท กำไรจากการดำเนินงาน 806,722 บาท ภาษีจ่ายที่อบต. 1,400 บาท ภาษีจ่ายที่อำเภอ 900 บาท
กำไรสุทธิ 804,422 บาท

วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 1
ประมาณการงบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547

รายได้จากการขาย		
ยอดขายสินค้า	2,852,000	
หัก ส่วนลด/รับคืน	—	
ยอดขายสินค้าสุทธิ	2,852,000	
หัก ต้นทุนการขายสินค้า	1,953,480	
กำไรขั้นต้น		898,520
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายในการขาย	61,320	
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	30,478	
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		91,798
กำไรจากการดำเนินงาน		806,722
หัก ภาษีจ่ายที่ อบต.		1,400
หัก ภาษีจ่ายที่ อำเภอ		900
กำไรสุทธิ		804,422

สถานภาพทางการเงินจากประมาณการงบดุลของกิจการ สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 1 มีสินทรัพย์หมุนเวียน 500,000 บาท โดยเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร 200,000 บาท สินค้าสำเร็จรูป 100,000 บาท งานระหว่างทำ 100,000 บาท และ วัสดุคงเหลือ 100,000 บาท สินทรัพย์ถาวร 675,000 บาท สินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 1,175,000 บาท ทางร้านมีหนี้สิน 0 บาท ส่วนของเจ้าของ 1,175,000 บาท รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของทั้งสิ้น 1,175,000 บาท

ประมาณการงบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547

สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร		200,000
สินค้าสำเร็จรูป		100,000
งานระหว่างทำ		100,000
วัตถุดิบคงเหลือ		100,000
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		500,000
สินทรัพย์ถาวร		
ที่ดิน		450,000
โรงงาน	250,000	
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารโรงงาน</u>	<u>187,500</u>	62,500
ยานพาหนะ	650,000	
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ยานพาหนะ</u>	<u>487,500</u>	162,500
รวมสินทรัพย์ถาวร		675,000
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น		1,175,000
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สิน		
รวมหนี้สิน		0
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน	250,000	
กำไรสะสม	120,578	
<u>บวก กำไรสุทธิ</u>	<u>804,422</u>	
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		1,175,000
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		1,175,000

8.2 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 2

วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 2 นางจันทร์สมจะเป็นผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจทางด้านการเงินด้วยตนเองจะไม่มีแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบ ไม่มีการจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายและไม่ได้จัดทำระบบบัญชีที่เป็นระเบียบแบบแผนจะมีเพียงแต่การเก็บใบเสร็จรับเงินไว้เป็นหลักฐาน

แหล่งเงินทุนของร้านมาจากแหล่งเงินทุนส่วนตัวทั้งหมด ไม่ได้กู้จากสถาบันการเงินใดๆ ไม่มีหนี้สินค้างชำระ วิธีการชำระค่าวัตถุดิบ จะชำระทันทีด้วยเงินสด วิธีการชำระเงินของลูกค้าจะชำระผ่านธนาคาร เมื่อทางร้านตรวจสอบว่าชำระค่าสินค้าเรียบร้อยแล้ว จึงจะให้บริษัทขนส่งทำการขนส่งสินค้าไปยังลูกค้าทันที ทำให้ไม่เกิดหนี้สินที่ไม่สามารถติดตามได้

ผลการดำเนินงานในปี พ. ศ. 2547 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 2 มีรายได้ทั้งหมด 1,044,000 บาท มีต้นทุนสินค้าขาย 740,982 บาท กำไรขั้นต้น 303,018 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 29,618 บาท กำไรจากการดำเนินงาน 273,400 บาท ภาษีจ่ายที่อบต. 1,000 บาท กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน 1,800 บาท กำไรสุทธิ 270,600 บาท

วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 2
ประมาณการงบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547

รายได้จากการขาย		
ยอดขายสินค้า	1,044,000	
หัก ส่วนลด/รับคืน	-	
ยอดขายสินค้าสุทธิ	1,044,000	
หัก ต้นทุนการขายสินค้า	740,982	
กำไรขั้นต้น		303,018
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายในการขาย	19,388	
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	10,230	
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		29,618
กำไรจากการดำเนินงาน		273,400
หัก ภาษี		1,000
หัก กองทุนพัฒนาหมู่บ้าน		1,800
กำไรสุทธิ		270,600

สถานภาพทางการเงินจากประมาณการงบดุลของกิจการ สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 2 มีสินทรัพย์หมุนเวียน 250,000 บาท โดยเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร 100,000 บาท สินค้าสำเร็จรูป 50,000 บาท งานระหว่างทำ 50,000 บาท และ วัสดุคงเหลือ 50,000 บาท สินทรัพย์ถาวร 114,470 บาท สินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 364,470 บาท ทางร้านมีหนี้สิน 0 บาท ส่วนของเจ้าของ 364,470 บาท รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของทั้งสิ้น 364,470 บาท

ประมาณการงบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547

สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร		100,000
สินค้าสำเร็จรูป		50,000
งานระหว่างทำ		50,000
วัตถุดิบคงเหลือ		50,000
		<hr/>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		250,000
สินทรัพย์ถาวร		
โรงงาน	150,000	
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารโรงงาน</u>	<u>37,500</u>	112,500
อุปกรณ์โรงงาน	3,940	
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อุปกรณ์โรงงาน</u>	<u>1,970</u>	1,970
		<hr/>
รวมสินทรัพย์ถาวร		114,470
		<hr/>
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น		364,470
		<hr/> <hr/>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สิน		
รวมหนี้สิน		<hr/> 0
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน		50,000
กำไรสะสม		43,870
<u>บวก กำไรสุทธิ</u>		<u>270,600</u>
		<hr/>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		364,470
		<hr/>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		364,470
		<hr/> <hr/>

8.3 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 3

วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 3 นางบัวผันจะเป็นผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจทางการเงินด้วยตนเองจะไม่มีแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบ ไม่มีการจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายและไม่ได้จัดทำระบบบัญชีที่เป็นระเบียบแบบแผนจะมีเพียงแต่การเก็บใบเสร็จรับเงินไว้เป็นหลักฐาน

แหล่งเงินทุนของร้านมาจากเงินทุนส่วนตัว และจากการกู้เงินจากสถาบันการเงิน คือ ธนาคารออมสิน เพื่อนำมาสร้างร้านที่ศูนย์หัตถกรรมหมู่บ้านถวายเป็น และนำมาใช้จ่ายภายในร้าน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 จำนวน 500,000 บาท ผ่อนส่งเดือนละ 6,000 บาท เป็นหนี้สินค้างชำระ ประเภท ระยะยาว วิธีการชำระค่าวัตถุดิบ จะใช้วิธีการชำระทันทีด้วยเงินสด วิธีการชำระเงินของลูกค้า ก็จะ ใช้วิธีการชำระเงิน โดยการโอนเงินผ่านธนาคาร หากตรวจสอบแล้วว่าชำระเงินค่าสินค้าเรียบร้อยแล้ว ทางร้านจึงจะทำการส่งสินค้าหรือให้บริษัทขนส่งทำการขนส่งสินค้าไปยังลูกค้า แต่ทางร้านจะมีหนี้สินที่ไม่สามารถติดตามได้ เนื่องจากก่อนที่จะใช้วิธีการชำระเงินแบบทำให้เกิดหนี้สินที่ไม่สามารถติดตามได้ ประมาณ 10,000 บาท การแก้ปัญหาหนี้สงสัยจะสูญ ทางร้านไม่ได้ดำเนินการใดๆ เพราะไม่สามารถติดต่อและติดตามลูกหนี้ได้

ผลการดำเนินงานในปี พ. ศ. 2547 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 3 มีรายได้ทั้งหมด 1,201,200 บาท มีต้นทุนสินค้าขาย 825,600 บาท กำไรขั้นต้น 375,600 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 67,280 บาท กำไรจากการดำเนินงาน 308,320 บาท ภาษีจ่ายที่อบต. 750 บาท ภาษีจ่ายที่อำเภอ 400 บาท กำไรสุทธิ 307,170 บาท

วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 3
ประมาณการงบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547

รายได้จากการขาย		
ยอดขายสินค้า	1,201,200	
หัก ส่วนลด/รับคืน		—
ยอดขายสินค้าสุทธิ	<u>1,201,200</u>	
หัก ต้นทุนการขายสินค้า	825,600	
กำไรขั้นต้น		375,600
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายในการขาย	43,680	
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	23,600	
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		67,280
กำไรจากการดำเนินงาน		308,320
หัก ภาษีจ่ายที่ อบต.		750
หัก ภาษีจ่ายที่ อำเภอ		400
กำไรสุทธิ		<u>307,170</u>

สถานภาพทางการเงินจากประมาณการงบดุลของกิจการ สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547 วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 3 มีสินทรัพย์หมุนเวียน 330,000 บาท โดยเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร 120,000 บาท สินค้าสำเร็จรูป 70,000 บาท งานระหว่างทำ 70,000 บาท และ วัสดุคงเหลือ 70,000 บาท สินทรัพย์ถาวร 407,394 บาท สินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 737,394 บาท ทางร้านมีหนี้สิน 356,000 บาท ส่วนของเจ้าของ 381,394 บาท รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของทั้งสิ้น 737,394 บาท

ประมาณการงบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2547

สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร		120,000
สินค้าสำเร็จรูป		70,000
งานระหว่างทำ		70,000
วัตถุดิบคงเหลือ		70,000
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		330,000
สินทรัพย์ถาวร		
โรงงาน	90,000	
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารโรงงาน</u>	<u>40,500</u>	49,500
อุปกรณ์โรงงาน	3,940	
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อุปกรณ์โรงงาน</u>	<u>3,546</u>	394
ยานพาหนะ	650,000	
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ยานพาหนะ</u>	<u>292,500</u>	357,500
รวมสินทรัพย์ถาวร		407,394
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น		737,394
 หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินระยะยาว		356,000
รวมหนี้สินระยะยาว		356,000
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน		50,000
กำไรสะสม		24,224
<u>บวก กำไรสุทธิ</u>		<u>307,170</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		381,394
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		737,394

8.4 ปัญหาทางการเงินของวิสาหกิจท้องถิ่น

ปัญหาที่พบคือ ไม่มีการวางแผนทางการเงินให้เป็นระเบียบแบบแผน ไม่มีการจัดทำระบบบันทึกบัญชี งบประมาณค่าใช้จ่ายต่างๆ ทำให้ไม่สามารถทราบผลการดำเนินงาน รายได้ ต้นทุน และกำไรที่แท้จริงของกิจการได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องการเสียภาษีซ้ำซ้อน นอกจากทางร้านจะต้องเสียภาษีโรงเรือน ภาษีค้าขาย ภาษีรายได้ ที่อบต.แล้วจะต้องเสียภาษีอีกที่อำเภอ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น แต่ไม่สามารถขึ้นราคาสินค้าได้

8.5 ศักยภาพทางการเงินของวิสาหกิจท้องถิ่น

วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 1 และวิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 2 นั้น แหล่งเงินทุนหลักของร้านมาจากเงินทุนส่วนตัวทั้งหมด มีวิธีการชำระค่าวัตถุดิบและวิธีการชำระเงินของลูกค้าด้วยการชำระทันทีด้วยเงินสดหรือโอนผ่านบัญชีธนาคาร โดยจะมีการตรวจสอบยอดบัญชีให้เรียบร้อยก่อนส่งมอบสินค้า ทำให้ไม่มีปัญหาหนี้สินค้างชำระ

วิสาหกิจท้องถิ่นรายที่ 3 มีวิธีการชำระค่าวัตถุดิบและวิธีการชำระเงินของลูกค้าด้วยการชำระทันทีด้วยเงินสดหรือโอนผ่านบัญชีธนาคาร โดยจะมีการตรวจสอบยอดบัญชีให้เรียบร้อยก่อนส่งมอบสินค้า ทำให้ไม่มีปัญหาหนี้สินค้างชำระ